

TISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
Egész évre . . . 36 korona Egész évre 40 korona
Negyedévre . . . 9 korona Negyedévre 10 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.

A szerkesztőség kéziratok vis- Előfizetések és hirdetések a
szadására nem vállalkozik. kiadóhivatalhoz intézendők.

A választójogi válság.

Budapesti tudósítónk a következőket jelenti a választójogi válságról:

A király a válságot megegyezéssel akarja megoldani. A munkapárton biztosra veszik a megegyezés sikerét. A Déli Hírlap jelentése szerint egyik miniszter kijelentette, hogy a békés kibontakozás lehetősége változatlanul fennáll. Miniszterválság nincs, a kormány marad.

A munkapárton az a felfogás uralkodik, hogy a megegyezés olyan lesz, mely a kormány megmaradását lehetővé teszi, legfeljebb Vázsonyi fog lemondani. Legalább erre vall az az értesülés, hogy Vázsonyi kijelentette a király előtt tegnapi audienciáján, hogy álláspontjából nem engedhet többet anélkül, hogy a választójog áruelőjává ne válnék. Ha ez a felfogása lehetetlenné tenné a helyzet megoldását, kész helyét másnak átengedni.

A tegnapi miniszteri értekezlet előtt Vázsonyi azt mondta a lapok tudósítóinak:

— Álláspontom változatlan. Ez nem hivatalos titok.

Kormánypárti körökben azt hiszik, hogy Tisza hajlandó enyhíteni eredeti álláspontján a béke érdekében.

A király a megegyezést akarja, mert kívánatosnak tartja, hogy a Wekerle kormány változatlanul maradjon, s csak ha az ellentétek ki nem köszörülhetők, akkor hajlandó feloszlani a Házat s új választás izgalmainak kiténni az országot. De a házfelosztás csak a függőben levő élelmezési kérdések megoldása után lehetséges és a rekvirálást kell előbb végrehajtani.

A király még Budapesten léte alatt meg akarja oldani a kérdést, mert nem tűri a további halasztást. Ugy az országnak, mint a monarchiának érdeke, hogy a magyar politikai helyzet konszolidálódjék. A király azért a megegyezést sürgeti.

Tegnap délelőtt tíz és fél órakor újabb minisztertanács volt, melyen hír szerint Wekerle előterjesztette, hogy mik a végső lehetőségek, melyeket a választójog kérdésében a munkapárt elfogad.

Wekerle a királyi audiencia után kijelentette, hogy döntés nincs, s a választójogi kérdést tovább tárgyalják.

Közben folynak a királyi kihallgatások, mert a felség minden irányban tájékozódni akar.

Tegnap reggel a király elsőnek Wekerlét fogadta kihallgatáson, utána Tisza István ment audienciára, kinek kihallgatása 30 percig tartott.

A király a kihallgatások után délelőtt 10 órakor Alcsuthra utazott József kir. her-

ceg édesanyjának, Klotild hercegasszonynak látogatására. Kiséretében voltak: Széchenyi Antal gróf magyar udvarnagy, báró Burián közös pénzügyminiszter és gróf Tisza István.

Ki lesz az új külügyminiszter?

Czernin visszalépését fájlatják berlini politikai körökben, mert nagybecsülték diplomáciai képességeit. Berlinben mindenki bejártja, hogy a háborúnak csak a teljes győzelem vehet véget, azért azt óhajtják, hogy az új külügyminiszter erőskezű ember legyen.

Első sorban Tisza Istvánra gondolnak, mert a Németországgal való szövetség meggyőződéses hívet látják benne, aki a külügyminiszteri székben nagyszerűen érvényesíthetné képességeit.

Emlegetik még Hohenlohe herceg berlini nagykövetet, Andrássy Gyulát, Schönburg Hartenstein János herceg, vatikáni nagykövetet és Mérey Kajetán nagykövetet. Berlinben azt hiszik, hogy a három magyar jelölt egyike lesz az új külügyminiszter. Itt tudnivaló, hogy Tiszát Bécsben nem látnák szívesen s azért a legvalószínűbbnek tartják Andrássy és Mérey jelöltségét.

Berlinben Andrássy kinevezését is szívesen fogadnák, mert nála a szövetségi hűség családi hagyomány s Berlinben sok személyes híve van.

Királyi kihallgatások a válság ügyében.

Bécsből jelentik: Hohenlohe herceg, a monarchia berlini nagykövete ma Bécsbe érkezett. Politikai körökben úgy tudják, hogy még vasárnap bejelentette lemondását berlini nagyköveti állásáról. Azt hiszik, hogy Tisza István lesz az utóda a nagyköveti állásban.

Hohenlohe herceg megérkezése után hosszasan tanácskozott Czernin volt külügyminiszterrel. Hogy Hohenlohe herceg megbízást kap-e, még most nem állapítható meg. Andrássy Gyula gróf jelöltségét különösen a lengyelek támogatják s őt látnák szívesen.

Bécsből jelentik: A Freudenblatt esti lapja írja: Politikai körökben azt hiszik, hogy Czernin gróf még egy-két hétig vezeti az ügyeket s ő zárja le a román békeszerződés aktáit.

Az utód kérdése nem aktuális. A lap szerint a monarchia körei olyan külügyminisztert szeretnének, aki erős kezű, Czernin békepolitikáját folytatja s aki a nem alkotmányos befolyásokat visszautasítja.

Budapestről jelentik a válságról: A király és kísérete Alcsuthról egy óra 20 perc-

kor érkezett vissza a királyi várba két autón. Az egyikben Károly király ült Burián közös pénzügyminiszterrel, a másikban Tisza István Lobkovitz főhadsegéddel. Megérkezés után dezsóné volt, amelyen Tisza és Burián is résztvettek, háromnegyed 3 órakor Tisza Buriánnal gyalog indult el. Amikor a Szent György-terem mentek, utánuk eredt egy lakáj, valamit mondott Buriánnak, aki aztán visszament a királyi várba.

A dezsóné után Buriánt és Szmracsányi Lajos egri érseket fogadta a király. Az egri érsek fogadtatása

a király negyedik gyermekének neveltetésével

függ össze, mert a magyar törvények szerint a király negyedik gyermekének neveltetését az egri érsek végzi.

Azután Zichy Aladár gróf a latere miniszter jelent meg a királynál, aki egynegyed 4-kor eltávozott a várból.

Andrássy Gyula gróf is fentjárt a várban, azt hitték, hogy a válság ügyében, de ő Arz vezérkari főnök látogatását adta vissza, akit nem találva, névjegyét tette le nála. Tisza és Burián rövid fél-fél óráig időztek Wekerlénél.

Még egy vad válsághír, amely azonban nem valószínű: A Pol. Hiradó jelenti, hogy ő Felsége megbízást adott Burián báró közös pénzügyminiszternek a külügyminiszter-ségre. Utóda lesz vagy Körber volt osztrák miniszterelnök vagy Wekerle.

A miniszter jóváhagyta a megyei közéletmezésnél elért megtakarítások felosztását.

Biharmegye törvényhatósági bizottsága a múlt év december havában tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a megyei közéletmezési ügyosztálynál elért megtakarítások összegét különböző jótékony és a megyei tisztviselők szociális belyzetét javító célra használja fel. Az összeg, amely így felosztásra került, közeljárt az egymillió koronához, ez a hatalmas összeg ugyszólván fillérekből gyűlt össze s hogy összegyűlt elsősorban Fráter Barnabás alispán és segítő társa Elek Móric közéletmezési előadó érdeme, akik fáradhatatlanul munkálkodnak azon, hogy Biharmegye közéletmezése mindig zavartalan, a legnehezebb időszakban is kielégítő legyen.

A decemberi közgyűlés a félmilliónyi összegnek csak a feléről intézkedett, míg a másik feléről úgy határozott, hogy az a folyó közéletmezési évre mint biztosító áthozat szerepeljen. A határozat szerint

a megyei tisztii nyugdíjalap	200.000
a megyei hadiárvaalap	150.000
a jegyzői nyugdíjalap	100.000

koronát kapott, ezeken kívül 20.000 korona Elek Móric közlélmézési előadó, 5000 korona jutalmat pedig a megyei közlélmézési ügyosztály személyzete kapott. Ez utóbbi jutalmakkal a törvényhatósági bizottság honorálni kívánta azt az eredményes, szakszerű és körültekintő munkásságot, amelyet a közlélmézési ügyosztály a háboru alatt Elek Móric előadó vezetésével kifejtett.

Ez a közgyűlési határozat jóváhagyás végett a belügyminiszter elé került, aki tegnap értesítette Fráter Barnabás alispánt, hogy a meg nem fellebbezett közgyűlési határozatot jóváhagyta.

Uj vasutak Ukránia és Románia felé.

Dr Rác Lajos iparkamarai főtitkár tanulmánya.

Erdély közgazdasággal foglalkozó szakköreit nagyon fogja érdekelni az a vastag kötet, melyet most adott ki egy tekintélyes érdekképviseletünk: a Magyar Keleti Gazdasági Központ. A Központ Közleményeinek ebben a hármas kötetében ugyanis egyebek közt hivatott tollból Erdélyre figyelemre méltó tanulmány jelent meg; dr Rác Lajos, a marosvásárhelyi iparkamara főtitkára írta, akinek „Erdély vasutpolitikája” című műve a múlt évben országsszerte érdeklődést ébresztett Erdély elhanyagolt vasutügyei iránt. A Keleti Központ szemléjében közölt tanulmányában most a keleti export vonalainkat veszi megvitatás alá, jelzi és indokolja keleti vasuti politikánk főkvánalmait. Nagyon helyesen állapítja meg, hogy az internacionál vasutvonal kapcsolataink mai rendje a Nyugatra nyersanyagot exportáló állam igényei szerint alakult, csak annak megfelelő. Ha ellenben felemelkedni akarunk valódi világ-gazdasági hivatásunkra: Keletről minél több nyersanyagot behozni s feldolgozva vissza iparcikk gyanánt Keletre vinni, akkor internacionál vasutpolitikánk gyökeresen átalakítandó: Keletre kell jó vasutkapcsolatokat teremteni: Oroszországba, Ukrániába, Romániába, Bulgáriába s a Fekete-tengeri kikötőkhöz, a távolabbi Keletre tekintően.

Dr Rác tanulmányainak kiváló érdemük, hogy eltérően a több irányból kirívó lokális-érdek hangoztatástól, egész Erdély minden részének közgazdasági megébredését szolgálják tervei, méltányossággal minden vonatkozásban, másrészt pedig az ország egyetemes közgazdasági és katonai érdekeibe céltudatosan, rendszeresen kapcsolódnak.

Részleteiben a tanulmány, földrajzi rendben, az Oroszország kontinentális részeihez vivő új Erdély—Bukovina—Oroszország-i nemzetközi fővonalat sürgeti.

Kiemeli a tölgyesi átkapcsolás fontosságát s a gyimesi fejlesztésének szükségét is. A brassó—predeáli vonal helyes méltatása mellett kifejti, hogy a nekünk legjobb fekete-tengeri kikötő, számunkra a távolabbi Kelet kulcsa: Konstanca az irány, melyhez a Budapest—Kolozsvár—Marosvásárhely—Székelyudvarhely—Sepsiszentgyörgy—Magyarbodza-i fővonalnak, Erdély vasutforgalmi gerincvonalának törekednie kell, anélkül, hogy ezáltal a brassói irány letörésére gondolnánk, mert kelet—nyugati forgalmunk előreláthatólag mindezen vonalakat egyaránt nagyon igénybe fogja venni.

Kiemeli továbbá az Erdély—szófia (Corabián-átlépő) fővonal szükségességét, Erdély

speciális közgazdasági és katonai érdekeire utalással.

Végül a Nis—szalonikii vonalon nagy érdekeinket fejtegeti.

A szép kiállítású füzet, melyet dr Balkányi Kálmán, a Keleti Központ igazgatója szerkeszt, dr Rác Lajos tanulmányán kívül még Misajkov szófia egyetemi tanár nagyon becses munkáját közli Dobrudzsáról. Durand Félix, konstantinápolyi ipari főfelügyelő a török textiliparról ír, Feifalik bosnyák udv. tanácsos pedig a kmetkérdés megoldásának jelöli meg az útját. A Keleti Központ, mint e kötetéből is látszik, minden eszközt meg akar ragadni, hogy honfitársaink érdeklődését a hozzánk közeleső Keletre felhívja.

A központ fenti közleményére különösbbe azért hívjuk fel olvasó közönségünk figyelmét, mert értesülésünk szerint a nagyváradi kereskedelmi és iparkamara a keleti export vonalainak Oroszországba, Ukrániába, Romániába, Bulgáriába és a Fekete-tengeri kikötőkhöz irányuló kiépítése és átalakítása iránt az említett tanulmány eredményeivel sok tekintetben egybevágó felterjesztést intézett illetékes helyre.

Kirabolták a gallérkirályt a Rákóczi-uton.

Hirsch József, a Rákóczi-uti gallér és kezelőkereskedés tulajdonosa tegnap éjjel Budapestre akart utazni, hogy ott bevásárlásokat eszközöljön. Magához vett 21150 koronát s tizenkét óra után megindult a vasuti állomás felé.

Fél egyre járt az idő, amikor a Gerliczy-utca sarkához ért. A vasuti átjáró felől két katona s köztük egy civil jött lefele; Hirsch látta őket, de azt gondolta, hogy őjrát, s tovább ment. A két katona és civil követte őt egész a Darvassy-házig, amelynek ajtaja sose szokott nyitva lenni, ez alkalommal azonban teljesen nyitva volt. Mikor Hirsch ideért, az egyik katona hozzálépett s rozsz német-séggel kérdezte:

— Hány az óra?

E pillanatban valaki nyakon ragadta s úgy megszorította a nyakát, hogy elszédült. Csak a kórházban nyerte vissza öntudatát.

A három rabló az eszméletét vesztett embert gyorsan bevitte a Darvassy ház nyitott kapuja alá, ott kifosztotta, elvette 21150 koronáját s megugrott. Hirsch jó másfélóráig fetrengött öntudatlanul a kapu alatt, míg Nagy P. István polgári rendőr ráakadt s bevitte a közkórházba, hol a 3-as számú szobában helyezték el s öntudatra térítették. Rettenetes fájdalmi voltak s nyakán fojtogatások nyomai. Megjelent a kirabolt kereskedő ágyánál Jánossy Gyula főkapitány, Ehrlich Imre fogalmazó s kihallgatták a gallérkirályt, aki a civilrablóról pontos leírást adott, a katonákat nem nézte meg jól. Már a délelőtt folyamán néhány gyanúsítottal szembesítették Hirschet, de egyikben se ismerte fel a rablót. A katonai rendőrség is munkába lépett s Bartha Béla dr főhadnagy parancsnok megindította a nyomozást.

Tudósítónk a kórházban beszélt Hirsch-sel, aki így nyilatkozott:

— Szép kis pénzemert vitték el a rablók. A nyomozási jegyzőkönyvbe is bementam, hogy a 21150 korona az enyém volt, készpénz volt, senkinek se tartoztam vele, tehát nem mese a sajnos, megtörtént rablás.

A még mindig beteg Hirschet tegnap Kolb Géza vizsgálóbíró is kihallgatta.

„Az egyes huszár a menyországban.”

A szombati hangverseny, amelyet az egyes huszárok rendeznek rokkant árva- és özvegyalapjuk javára, mind szélesebb keretekben bontakozik ki. *Sebeők Sári* operatzenekesnő, *Rózsa S. Lajos* operatzenekes közreműködése nagy meglepetést keltett a műértő közönség körében, amely operaművészetünk e két ragyogó csillagát már rég óhajtotta látni.

A nagyváradiak szereplése sem marad azonban a budapestiek mögött. *Vigh Mancsi*, ez a pompás táncművésznő és a kiváló *Tompa Béla* tegnap próbálták először az új táncot, a tangó utódját, a *fox-trott*-ot. *Lábas Juci* és *Király Ernő* kreálták ezt az új táncot a Király-színházban, ei is terjedt mindenfelé s nálunk szombaton lesz a premier-je a tisztii előadáson, ahol *Szigeti Jenő* új, finom, szellemes, aktuális kuplékat fog énekelni.

Lesz ezenkívül egy darab: „Az egyes huszár a menyországban.” *Tompa Béla*, *Vigh Mancsi*, *Stoll Béla*, *Szigeti Jenő* és *Szabó Gyula* játszanak benne, szóval: a vidámak, ötletesek, humorosak és kedvesek. Ezen évek mulva is mulat az, aki látta és eszébe jut a sok móka, tánc, jóízű mondás, kiszólás és ötlet.

A jótékony célra már sok felülfizetés érkezett be a rendezőséghez, amelyeket *Jel-linek* József dr főhadnagy, a rendezőség agilis tagja a következőkben közöl:

Gróf Széchényi Miklós róm. kath. megyéspüspök 1000, dr Radu Demeter gör. kath. püspök 200, Teibisz Othmár földbirtokos 200, 2. tábori század 200, Malatinszky Lajos főispán 100, Szabadhegyi Ernő földbirtokos 100, Diósy Lajosné 100, br. Capri Manó főhadnagy 100, Ember Géza főispán 50, May Róbert főhadnagy 50, Lederer Frigyes főhadnagy 50, Karácsonyi János dr. c. püspök 50, Fráter Loránd képviselő 50, dr Ertler Mór v. tisztii orvos 50, Komsik Alajos 50, Nagyváradi Takarékpénztár 100, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 100, Biharmegyei Takarékpénztár 100, Angol-Osztrák Bank 100 K.

„Vázsonyi kegyelmez.”

A Pesti Hírlap — ne tessék elfelejteni: a Pesti Hírlap írja a következőket:

A nagyváradi ügyvédség szabadon bocsátotta Strasser Aladárnét, aki annak idején súlyos visszaéléseket követett el, mint egy katonai kórház élelmézési vállalkozója. *Meg nem engedett rut vagyonszerzési célból silány és romlott élelmiszerekkel táplálta azokat a sebesült és beteg katonákat, akik a fronton az ország védelmében ontották a vérüket és vesztették el az egészségüket.* Kétszeres bünt követett el; bünt a tüzpokolban szenvedett hősök ellen és bünt a beteg emberek ellen, akik különösen rászorultak arra, hogy egészséges, könnyű és tápláló ételhez jussanak. A Kuria ezért az ocsmány bűnért jogerősen öt évi fegyházra ítélte el Strassernét, a nagyváradi ügyvédség pedig most megnyitja előtte a fegyház kapuját.

Azt csak nem kell magyarázni, hogy akik papirbakancsot húztak a bakák lábára, akik a katona szájából kilopták a falatot, a puskából a töltényt, az ágyuból a municiót, nem érdemesek könyörületre. Miért csak éppen Strasserné kivétel, miért csak előtte nyílnak meg a tömlőcajtók? Azért, mert Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszter elrendelte, hogy ez a hölgy a büntetését félbeszakítsa.

S ezzel ismét egy csomó rébusz támad előttünk. A jogászok méltán csodálkoznak azon a példátlan eseten, hogy ilyen súlyos bűncselekményre ítélt egyént akkor helyez-

nek szabadlábra, amikor még csak egy töredékét töltötte ki a rá mért büntetésnek. A Büntetőperrendtartás 513. § a szerint bármely szabadságvesztés büntetés végrehajtásának félbeszakítását csak az igazságügy-miniszter engedheti meg *fontos okból*. Jogászok és nem jogászok pedig méltán ámulhatnak el azon, hogy Vázsonyi résztvevő, megértő szívvél éppen Strasserné felé fordult, akinek a király legkegyelmesebb kedvéből nem járhat ki bünbocsánat.

Ezek után kétszeresen érdekes a megfejtésre váró kérdés: *mi az a fontos ok*, amelynek tekintetbe vételével az igazságügy-miniszter az 513. § t alkalmazta.

KÁSA.

Mit jelent ez az új, bolsevik szó, amely a házak falairól, az aszfalt barnásságáról, a kapukról és ajtókról kiált reánk? kérdezik olvasóink **KÁSA**. Jel ez, jelzés vagy vice?

Eleddig az volt a divat, hogy éretlen fickók felirták a házfalakra **NÁTHA ELADÓ** s jámbor, babonás, műveletlen lelkek ijedten figyelmeztették egymást:

— Jaj, ne olvasd el, mert rögtön megkapod a náthát.

Ilyen kulturvárosban a külvárosokban még ezzel mulatnak az emberek s ijesztgetik egymást. Most ez a divat: **KÁSA**.

Megkerestük a felírás eredetét s a Percec-utcában találtuk meg. Ott minden házon rajta van ez a szó, nagy és kisbetűvel, egyenesen és görbén. Innen, mint Kásaközpontról ágazik el a felírás a Lukács György-utcába, másik oldalon az Uri- és Szaniszló-utcákba, sőt a Szent János-utca közepéig is felhatol. **KÁSA, KÁSA, KÁSA**, mondja minden házfal, pincelyuk és ajtófélfá, meg kapu.

A Szaniszló-utcán egy helyen precíz megjelölést találunk erről: Kása főve, de a királyi tábla ajtaja előtt hármás Kása felírás abra-kadabrázik.

Hogy mi ez? Jámbor gyermeki óhaj, a háborús éhség kiáltása, visszaemlékezés a tejeskására, a juhhusos kására, a jó köleskására, ami nincs, vagy amihez nem jutnak a nebulók. Az utcák most proklamációkat közölnek erre a fel nem tett kérdésre: mit kívánnak a gyerekek? A feleletet krétával írják a falakra, ajtóra, kapura, aszfaltra, az öregek szeme elé, mementóul, hogy milyen jó lenne az a kása, **KÁSA**.

Valamikor az Irigylem a kannibál nőt című értelmetlenséget gajdolták az utcagyerekek, később a Nyomdmegagombot című ostobaságra jártatták a szájukat. Mindkettő idegen volt tőlük, izléstelenségek ismétlése és szajkózása. Most röviden és velősen mondják meg, mi a kívánságuk, egy szóval:

— **KÁSA!**

* **A közélémezési kormánybiztos orvoslja a panaszokat.** A közélémezési miniszter urnak 90000—1918. számú rendelete folytán tudomására hozom a város lakosságának, hogy a terményrekvirálások mikénti végrehajtására vonatkozó, valamint általában a közélémezéssel kapcsolatos mindenféle panaszokkal és kérelmekkel közvetlenül ne a közélémezési miniszter urhoz, hanem a közigazgatási hatóság útján a közélémezési kormánybiztossághoz forduljanak. Nagyvárád, 1918. évi április 9-én. **Lukács Ödön**, polgármesterhelyettes.

A kormány lemond.

A kormánypart harcot hirdet a munkapárt ellen.

Budapest, április 16. (Saját tudósítónktól.) A M. T. I. jelenti: Ma délután 2 órakor **Wekerle Sándor** elnöklésével minisztertanács volt, amelyen **Szterényi** és **Unkelhäusser** miniszterek kivételével minden miniszter jelen volt.

Arra tekintettel, hogy a kormány ezidőszerint nem rendelkezik az eszközökkel azzal a mértékével, amely szükséges ahhoz, hogy a választói jogot tető alá juttassa, abban állapodott meg az értekezlet, hogy ma délelőtt minisztertanácsot tart, amelyen előreláthatólag elhatározza, hogy lemond.

A miniszterelnök este 9-kor megjelent a királynál, aki fogadta, később elutazása előtt

Vázsonyit is rövid kihallgatáson. A király este elutazott.

A 48-as alkotmánypartban este élenk volt az élet. A párttagok *nagy lelkesedéssel* fogadták a kormány lemondásáról szóló hírt s éles harcot hirdettek a feltámadni látszó munkapárti rendszer ellen.

A M. T. I. jelenti: **Ófelsége Burián István** bárót a császári ház és a külügyek miniszterévé nevezte ki.

A M. T. I. jelenti: A választás azért esett Buriánra, mert bírja a király bizalmát, részletesen ismeri az antecedenciákat, amelyek a tárgyalás alá kerülő egyezmények helyes megítéléséhez szükségesek. Burián megtartja közös pénzügyminiszteri állását is.

Bailleul a németeké.

Budapest, április 16. (Saját tudósítónktól.) Esti jelentés: **Bailleult rohammal elfoglaltuk.**

Előrenyomulás a Lys mentén.

Berlin, április 16. A miniszterelnökség sajtóosztály távirata. A nagyhódisház állásait jelenti:

Nyugati harctér.

A támadások a Lys menti csataterén teljes eredménnyel jártak. Az 1917 évi Wytshsete-csatából eredő robbantási tölcserket rajtaütéssel elfoglaltuk. Rövid tüzelés után meglepő támadásban rohammal elfoglaltuk **Wulvergeent** és az e helység mindkét oldalán lévő állásokat. Angol századok ellen-támadásai teljesen összeroppantak. Csapatink a sikágról támadva, feljutottak **Nieuwerke** és **Maillou** magaslataira és azokat az ellenségtől heves közelharcban elragadták. Az angoloknak **Lacom** elleni támadásai meghiúsultak.

A Somme mindkét partján levő harcvezetésen a tűzérési harc csak a **Luce-patak** mentén, **Morculi** és **Montdidier** vidékén vált erősebbé. Egy az angolok és franciák által közösen végrehajtott támadás elhárítása alkalmából a **Luce-pataktól** északra foglyokat ejtettünk. Az **Oise-Aisne** csatorna mentén és a Mosel nyugati partján eredményes vállalkozásokat hajtottunk végre.

Németek Finnországban.

Keleti harctér.

Finnország: A jég okozta nehézségek leküzdése után **Novisaban** (Helsingforstól keletre) partraszállott csapatink **Lepptraesken** keresztül észak felé nyomultak. — Többszörösen megtörték az ellenség ellenállását és **Lathytól** keletre elérték a **Tamersforsból Wyborgba** vezető vasutat.

Ludendorff, első főszállásmester.

Az olasz harctéren nincs esemény.

Budapest, április 16. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. (Hivatalos.)

Az olasz harctéren nem történt különös esemény.

A vezérkar főnöke.

A török offenzíva sikere. Batum elesett.

Budapest, április 16. (Saját tudósítónktól.) **Konstantinápolyból** jelentik a főhadiszállásról: **Batum** erődje elesett. Miután a makacsul védekező ellenség lépésről-lépésre visszavonult, 13-án megkezdődött a délkeleti erőd ostromát, amelyet elkeseredett küzdelem után bevettünk. Más erődök megadták magukat. A város és a kikötő megadta magát, a polgárság nyugodt. **Serail** várost is bevettük.

26 halott, 72 sebesült.

Budapest, április 16. (Saját tudósítónktól.) **Rotterdamból** jelentik: Párisban pénteken egy gránát csapott le egy óriási ágyúból Páris kövezetére, amely a csatornát is felszakította, 26 halott és 72 sebesültet számoltak össze.

Olaszország panaszkodik Franciaországra.

Budapest, április 16. (Saját tudósítónktól.) **Luganóból** jelentik: **Pitti** olasz pénzügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy Olaszország a legnagyobb áldozatokat hozta a szövetségesek érdekeinek s tiszter olyan rosszul van ellátva, mint Franciaország, Olaszország elve most: élni vagy halni. Francia politikai körökben ebből azt hiszik, hogy Olaszország tárgyalásokat akar kezdeni az ellenséggel.

Általános offenzíva Nyugaton.

Budapest, április 16. (Saját tudósítónktól.) Svájci határról jelentik: Arras közvetlenül német ágyúk tüze alatt áll, a lakosság a falvakba menekül, az angol főhadiszállás **Saint-Omerbe** költözött. **Bethunet** és **Hazebrukot** napok óta a német ágyúk lövik. A

német hadvezetőség hír szerint általános ofenzívát indít, erre vall a folyton erősödő-ágyutüz.

A király levele.

Budapest, április 16. (Saját tudósítónktól.) A Petit Journal írja: A vita még csak kezdetleges stádiumban van, mert Clemenceau a hadügyi bizottságban részletesen megnyilvánítja az ügyet. Nyilatkozni fognak azok az államférfiak, akiknek szerepük volt az ügyben, így a többek közt Ribot is. Erről jelent a Havas ügynökség is.

Genfből jelentik: A Humanité közli, hogy a francia szocialisták Károly király levele dolgában parlamenti vitát fognak indítani. Renandel elnökletével értekezletet tartottak, amelyen magatartásukról határoztak. A parlamenti vita valószínűleg a titkos ülésen lesz. A Figaro szerint a szocialisták Clemenceau megbuktatására töreksenek minden eszközzel. Más lapok arról értesülnek, hogy a parlamenti vita során a pármái herceg irattárából több levelet fognak közölni.

A Berliner Tagblatt francia forrásból azt jelenti, hogy Sixtus pármái herceg még februárban belga tisztekkel Marokkóba ment s a Kongo hadseregben szolgált.

HIREK

* **Dr Vucskics Gyula felolvasása a Szent István Akadémiában.** Dr Vucskics Gyula kanonok, a ki a Szent Vince zárda ötven éves jubileumára a nagy alapító, Nogáll János püspök életrajzát megírta, május 3-án a Szent István Akadémián felolvasást tart „Nogáll János emlékezete” címmel.

* **Az Urleányok Mária-kongregációja** ma délután fél 5 kor a Szent László menedékházban ülést tart. Ezt megelőzően d. u. 4 órakor magisztrátusi ülés lesz.

* **Tárgyalások a leánygimnázium ügyében.** A Nagyváradon felállítandó leánygimnázium ügyében tudvalevőleg gróf Apponyi Albert leiratot intézett a városhoz, amelyben kijelenti, hogy ez idő szerint költségvetési fedezet hiányában, bár a leánygimnázium felállítását helyesli, az állam nem létesítheti a fontos kulturális intézményt s az csak azon esetben létesíthető, ha Nagyvárad városa gondoskodik a szükségességről. A felállítás módzataira vonatkozó tárgyalásokkal a kultuszminiszterium részéről Vass Bertalan kir. tankerületi főigazgató biztat meg a miniszter. Tegnap kezdte meg Rimler Károly polgármester és dr Thury László v. főügyész, iskolaszéki elnök a tankerületi főigazgatóval az előkészítő tárgyalást, amelyet holnap, csütörtökön folytatnak a városházán.

* **Felhívás a népszámlálási biztosokhoz.** Felkérem a népszámlálási biztosokat, hogy f. hó 17-én, szerdán d. u. 6 órakor a közéleti ügyosztálynál megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1918 április 16. Lukács Ödön polgármester h.

* **A dunai hajókatasztrófa a Házban.** Budapesti tudósítónk jelenti: A dunai hajókatasztrófa ügyében a képviselőházban legközelebb Meskó Zoltán képviselő és egy munkapárti interpellálnak.

* **Henderson ellenzékbe megy.** Hágából jelentik: Londonból táviratozzák: Az angol munkáspárt, élén Hendersonnal, ellenzékbe fog átmenni.

* **Előadás a kékfénysugarokról.** Érdekes előadása lesz ma, szerdán az Orvosszövetségnek, amelyet dr Erdős Adolf orvos tart a Röntgen- és kékfény sugarokról. Az orvos tudományban a kékfénysugarak a legújabb találmányok közé tartoznak, amelylyel most folynak a kísérletezések. Nagy fontossága az egész emberiségre különösen az által lenne ezen kísérleteknek, ha sikerülne a kékfénysugarakkal a tudóvést gyógyítani. Az eddigi kísérletek a legszebb eredményekkel kecsegtetnek. Dr Erdős Adolf már jó ideje végez kísérleteket. Mai előadása iránt a szakkörök is bizonyára érdeklődést mutatnak, de a laikus művelt közönségre is bizonyára érdeklődéssel bír az előadás. A tisztajövendelmét jótékony célra: a háboruban elesett orvosok özvegyei és árvái javára fordítják. Az érdekes előadás ma délután 6 órakor lesz a városház nagytermében.

* **A szabadegyetem** ma esti előadása keretében Brunner Mihály honvédszázados, a hadapródiakola kitűnő tanára fog értekezni „a modern hadi aviatikáról”. Utána dr Suhajda György, a kir. kath. jogakadémia titkára tartja meg előadását, melyben „az igazság megismerésének lehetőségét” teszi elmélyedő vizsgálat tárgyává. Az előadás a Katolikus Kör nagytermében ma este fél 6 órakor lesz.

* **Felhívás a kereskedőkhöz.** Felkérjük a város összes kereskedőit, kiknél a Pamut Központ bármily pamut, vagy cérna árut lefoglalt, hogy az áru feloldása ügyében teendő lépések megtétele végett 3 napon belül, úgy a minőséget, mint a lefoglalt áruk mennyiségét, hivatalunknál bejelenteni sziveskedjenek. Tisztelettel az Elnökség.

* **Ellopták a villamosmotort.** Párját ritkító, vakmerő lopás történt tegnap éjjel a Városliget végében levő Spitz-féle kavicsbánya telepen. Spitz Sámuel kavicsbánya-tulajdonos szerződéses viszonyban van a máv. igazgatóságával kavics szállítására. Hogy a kavicsrakodás könnyebben legyen végezhető, a kolozsvári vasutvonal mellett levő kavicsbánya részére egy rakodó mellékvágányt építettek, amelyre villamos erővel szállították fel a kavicsal telt kis kocsikat. Spitz Sámuel most szereltetett fel egy 5 lóerős villamos motort. Éppen most készültek el a motor felszerelésével, amelyet bekapcsoltak a villamos vezetékbe. Tegnap reggel aztán megrökönyödve látták, hogy a drága s most meg éppen alig beszerezhető villamosmotornak csak a hült helye van; az éj leple alatt valami tollatlan jómadarak ellopták. Az egészen bizonyos, hogy nemcsak a viszonyokkal ismerős egyének lopták el a motort, hanem a villamos dolgokkal ismerősök voltak a tettesek, mert leszerelték a motort a villamosvezetékéről, ami könnyen szerencsétlenséget is okozhatott volna. A rendőrség keresi a tolvajokat, akik csakis többen lehettek. A volt tulajdonos megfelelő jutalmat ad annak, aki a tolvajok nyomára vezet.

* **A Kossuth-asztaltársaság,** amely évekkal előbb alakult s a jótékonyaság gyakorlásában pártkülönbség nélkül szervezkedett társadalmi formában előljárt, kiköltözik mostani helyéről. Kiss Dávid indítványára, aki a társaság egyik alapítója, Láng József elnökkel együtt elhatározták, hogy Kossuth Lajos-asztaltársaság nevét veszik fel s az Aranysasba költöznek, ahol fokozottabban látnak a várható nyomor enyhítésének munkájához.

* **Sajtórészvény jegyzés.** A nagyvárad r. kath. elemi népiskolai Tanítónőképző intézet a Közp. Sajtóvállalat Szervező Irodájához a következő sajtórészvény jegyzéseket küldte be: Mellau István igazgató 20 drb, Papp Béla hittanár 2, Kürti István zenetanár 1, Herczog Anna tanárnő 2, Fodor Erzsébet tanítónőjelölt 2, Fodor Rózsi polg. isk. tanuló 2, Brém Anna, Baumgartner Julia, Riskó Margit, Czier Franciska tanítónőjelöltek 1—1, összesen 33 drb.

* **A szociáldemokraták kérése.** A nagyvárad szociáldemokrata párt tegnap beadványt intézett Nagyvárad városához, amelyben kéri, hogy ne teljesítsék a Városi Vasut azon kérését, hogy a villamosvasut tarifáját emelhesse. A tarifaemelés a város külső részein lakó szegény embereket sújtaná. A háboru alatt már emelte a villamosvasut tarifáját, holott az üzemredukálás révén bevételeit megnövelte. Ezenkívül az alkalmazottjainak fizetését nem emelte a tarifaemelés arányában.

* **Haiázások.** Nagy Ferencné sz. Kiss Ilike, élete 29. évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma, ápril 18-án, csütörtökön délelőtt 10 órakor lesz a várad-olaszi temető halottas házából. — Gyóri Sándor nyug. vasutas életének 63 ik évében meghalt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Széles-utca 12. sz. gyászházából.

* **A Tiszántuli Méhészegylet választmányi ülése.** A Tiszántuli Méhészegylet 1918. évi április hó 18-án, csütörtökön délután öt órakor Nagyváradon, Tisza Kálmán-tér 9. szám alatti egyesületi helyiségében választmányi ülést tart. Tárgysorozat: Folyó ügyek. A közgyűlés előkészítése. Esetleges előterjesztések és indítványok. Az ülésre a választmány tagjai, az érdeklődő egyesületi tagok és a sajtó képviselői tisztelettel meghívotnak. Kelt Nagyvárad, 1918 április 14. Az elnökség.

* **A kamara értesítései.** A keresk. m. kir. miniszter urnak 24699—1918 számú leirata alapján értesítjük az érdekelteket, hogy a bőr- és textilügyekre vonatkozó beadványok tárgyában megküldötte a nevezett miniszter ur 24699—1918 VI. C. számú rendeletét, mely rendelet a kamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

* **Nagyvárad Hatósági Munkaközvetítő** Reáliskola-u. 4. Iparostanonciskola helyisége. Telefon 13-03. Foglalkozást kap: Betűszedő tanuló 1, fodrász segéd 1, fodrász tanuló fiu 1, fodrász tanuló leány 1, könyvkötő tanuló 1, nyomdász, gépmester tanuló 1, házmester 4, gyárimunkás leány 101, szabó tanuló 2, kereskedő tanuló 1, mosónő 2, ispán vidékre 1, kötszerész tanulóleány 1, cipészsz segéd 3, kovács segéd 2, pincér tanuló 1, mázólo segéd 2, betonmunkás 10, kovács tanuló 1, lakatos tanuló 1, gépirónő 1, takarítónő 3, boltiszolga 1, bádogos, műszerész, szerelő tanuló 1, bádogos segéd 1, gyárimunkás 20, kazánkovács 1, autogén hegesztő 1, asztalos segéd 2, kárpitos segéd 1, szabó segéd 2, felírónő 1, kenyeres fiu 1, raktárkezelő 1, raktárszolga 1, kocsis 2, hetes 1, kirakat tisztító 1, kocsifényező 1, kovács segéd 1, utazó fűszer és gyarmatáru 1.

Foglalkozást keres: bádogos 3, cimfestő cipész tanuló 2, fodrász tanuló 2, gépgyárimunkás 8, gépirónő 7, gépkezelősegéd 2, lakatos tanuló 1, házmester 2, ispán 1, kárpitos 1, kárpitos 1, kőműves 1, gyárimunka küldőnc 1, kulcsár 1, kereskedelmi irodai alkalmazott 5, fodrász segéd 1, kiszolgálólány 2, mázólo 1, molnár 1, pénzbeszedő 3, pincér tanuló 2, raktárnok 2, takarítónő 1, tanuló könnyű munkára vidékre 1, szabó 2, szolgazsemélyzet 2, üzleti alkalmazott 1.

A közvetítés, amely ingyenes, csak délelőtt történik.

* **Talált tehén.** Ezennel közhírré teszem, hogy f. hó 15-én egy drb fehérszörű magyar tehén bitangásban találtatott. Igazolt tulajdonosa Rendőrség, földszint, 7. sz. alatt jelentkezzék, mert ellenkező esetben a jószág f. évi május 6-án d. e. 11 órakor a rendőrség udvarán nyilvánosan el fog árvereztetni. Czeglédy István s. k. rb. bíró.

Magánvizsgálatok a polg. leányiskolában. Az olasz közs. polg. leányiskolában ez év június második felében tartandó magánvizsgálatokra vonatkozó kérvények a kir. tanfelügyelőséghez intézve május 1-éig beadandók alóli igazgatóságnál. Kérvényhez melléklendő: 1. születési anyakönyvi kivonat, 2. utolsó iskolai bizonyítvány, 3. községi tartózkodási és erkölcsi bizonyítvány. Kérvényen 1 korona, mellékleten 30 filléres bélyeggel. Szegénységi bizonyítvány mellett az okmányok bélyegmentesek. Özv. dr. Személy Kálmánné igazgató.

Kézimunka nagyipar és raktár! Gobelin, Kelim, Sudan, selyem, arany és chemilia hímzések legdivatosabb mintákkal. Előrajzolásokat, kézi hímzést, gyöngyözést, montirozást, monogram hímzést szolid olcsó árakban készíttethet Czillér Imre Nagyáruházában. b

* **600—800 korona havonta** szerezhető sorsjegyek részletfizetésre való eladása által. Ügyes, megbízható ügynökök (nők is) kerestetnek e célra legelsőrangú pénzintézetekhez. Eredményes működés esetén fix-fizetés. Felvilágosítással szolgál Steiner József Budapest, VII., Erzsébet-körút 2, I. 10.

VARRÓLÁNYOK és TANULÓLÁNYOK
jó fizetéssel felvétetnek
KESZTENBAUM JULISKA
fűzőszalonjában Rákóczi-ut

* **Poloskairtó Noksín** biztos, kipróbált, megbízható poloskák irtására. Ára 2-40 K, nagy üveg 5 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* **Tyukszemirtő** három nap alatt elmulaszt tyukszemet, bőrkeményedést és szemölcsöket. Ára K 1-50. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7—B.

* **Fényképészeti** lemezek, papírok, vegyszerek, előhívók stb. kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* **Ruhafesték** valódi két oroszán H védjegyű minden színben kapható. Ára 70 fillér. Viszonteladók árendemében részesülnek. Farkas István „Apolló” drogériája, Rákóczi-ut 7—B.

* **Tavaszi szeplők, májfoitok, bőrvörösség, kiütés, mitesszerek** ellen biztos az **IPO-krém**. Ára 3 kor. és szappan Viora átmosó ára 6 korona. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* **Ne dobja ki pénzét új ruhákért**, mert a kitűnően bevált ruhafestékekkel régi ruhadarabjait olcsó pénzért házilag átfestheti. Egy levél ára 50 fillér. Németh Pál Aranykereszt gyógyszerárában, városháza mellett.

* **Pemete- és hársfamézcukorka** elhárítja a köhögést és rekedtséget, hurutot, kiváló hangtisztító, oldó hatása. Egy csomag ára 1 korona. Kapható Németh Pál Aranykereszt gyógyszerárában, a városháza mellett.

IRODALOM

A **Népnevelési Közlöny** legutolsó száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Választójog és népoktatás — K. Nagy Sándor ítéltáblai bírótól. A tavasz. — Akik itt hagytak minket. — Tanítói közügyek. Tanítót a parlamentbe. Tóth Lajos: A Biharvármegyei Állami Tanítók Köre. Hírek. Hivatalos rész. Szerkeszti Várady István.

A „**Vasárnapi Ujság**” április 14-iki számának képei nagyrészt a nyugati nagy német offenzívával foglalkoznak, bemutatják a csatateret érdekes jeleneteit, a főbb ve-

zéreket stb. Ebbe a körbe vág Sztrókay Kálmán kiválóan érdekes cikke a németek nagy ágyujáról, melylyel Páris bombázzák. A többi képek József főhercegnek a Szent István-renddel való kitüntetésére, Szomorj Dezső új darakjának Nemzeti színházi előadására, Drina hajó katasztrófája stb. vonatkoznak. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye. Szini Gyula novellája. Schöpflin Aladár színházi cikke, Szöllösi Zsigmond tárcája stb. Egyéb közlemények: báró Lukachich Géza tábornok arcképe, a rendes heti rovatok. Az „**Vasárnapi Ujság**” előfizetési ára negyedévre 10 korona. — Megrendelhető a „**Vasárnapi Ujság**” kiadóhivatalában, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.

Színház.

Heti műsor:

Szerdán: Baba.
Csütörtökön: Kaméliás hölgy.
Pénteken: Stambul rózsája. (Bérletszünet. Jakabffy Jolán, az aradi színház szubrettje és Kállay Sándor, a győri színház énekes bonvivantjának vendégfellépte.)
Szombat délután: A biboros.
Szombat este: Az 1-es huszárok jóteknycélú művészestje. (Bérletszünet.)
Vasárnap délután: Mágnes Miska.
Vasárnap este: A princ. (Bemutató előadás.)

Az új időszámításra tekintettel az előadások esti nyolc órakor kezdődnek.

A **Baba** legközelebb ma este kerül színre. A bájos operette főszerepeit Sz. Zsigmond Anna, Vigh Manci, T. Pogány Janka, Bihari Sándor, Stoll Béla, Szigeti Jenő és Szabó Gyula játsszák.

A **Kaméliás hölgy**. Csütörtökön este Dumas Sándor drámája, a Kaméliás hölgy tölti be a műsort. A címszerepet Hevessy Mariska játssza, a többi női szerepben I. Pogány Janka és Vámos Gizi lépnek fel. A férfiak közül Bihari Ákos, Tóth Elek és Váradi Lajos jutnak fáradságos és érdemes feladatokhoz.

Vendégszereplések. Két érdekes és figyelemreméltó vendége lesz a Szigligeti színháznak e hét péntekjén. Ezen az estén lépnek fel Jakabffy Jolán, az aradi színház jeles szubrettje és Kállay Sándor, a győri színház énekes bonvivantja. Mindketten a Stambul rózsájában lépnek fel. Jakabffy Jolán Midilit, Kállay Sándor pedig Flóriánt játssza. Az előadás iránt — amely bérletszünetben megy — a közönség körében a legmelegebb érdeklődés nyilvánul.

A **princ**. Mint arról már hirt adtunk, Gábor Andor kitűnő és nagysikerű vígjátéka: a Princ vasárnap este kerül bemutatásra a Szigligeti színházban. A darab előreláthatólag fényes sikerét Polgár Mariska, T. Pogány Janka, Vámos Gizi, Bihari Ákos, Tóth Elek, Graf László és Szabó Gyula lesznek hivatva biztosítani.

A **Színházi Élet**, Incza Sándor népszerű hetilapja legújabb számában Szomorj Dezsőnek, a világhírű magyar írónak cikkét közli II. Józsefről, a Nemzeti Színház művészeiről és önmagáról. Szomaházy István folytatja rejtélyes regényét, egyben a Színházi Élet pályázatát hirdeti arra a kérdésre, ki a Szomaházy-regény hőse, ki a titokzatos szerzője? Írásban és képből számol be ez a szám is a legújabb színházi eseményekről és részletes tudósítást közöl Beck báróék estélyéről, mely a főváros társaséletének egyik legnevezetesebb eseménye volt. Kottamellékletül ezen a héten a saison egyik legnagyobb slágerét, a Hölgyfodrászt adja a Színházi Élet és közli a H. József legszebb részletét. Intim Pista, Hetivers és a többi népszerű

rovatok egészítik ki a legújabb számot is, melynek ára 80 fillér. A Színházi Élet előfizetési ára negyedévre 8 korona 50 fillér. Aki most előfizet, ingyen kapja a husvéti Kosáry- és karácsonyi Molnár-albumot. Kiadóhivatal: Erzsébet-körút 29.

TANÜGY

Pályázati felvétel. A nagyvárad-i kath. tanítónőképző intézet I. évfolyamára az 1918—19. iskolai évre 35 növendéket veszünk fel. Folyamodhatnak olyan éptestű, épérzékű, egészséges tanulók, akik a polgári iskolának, vagy leánygimnáziumnak, illetőleg felső leányiskolának alsó négy osztályát sikeresen elvégezték s akik a folyamodás évének június havában 14. életévüket már betöltötték s ugyancsak e hónapban 18 évnél nem idősebbek. A pályázók folyamodványukat a megyéspüspök urhoz intézzék s az intézet igazgatóságához (Nagyvárad, Rákóczi-ut 7. sz.) legkésőbb f. évi május 31-ig küldjék be. A folyamodványhoz a következő mellékletek csatolandók: 1. Születési bizonyítvány (keresztlevél) arról, hogy a folyamodó szabályszerű korban van; 2. III. osztályu bizonyítvány és IV. osztályu félévi értesítő arról, hogy a folyamodó előképzettsége megfelelő (pótlólag azonban a IV. osztályu évvégi bizonyítvány is mielőbb beküldendő); 3. orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó éptestű, épérzékű, egészséges s a tanítónői pályára alkalmas; 4. hatósági bizonyítvány a folyamodó illetékességének, magyar honosságának (és annak, aki a folyamodás évében nem járt iskolába, büntetlen előéletének) igazolására. Azokkal, akik az internátusba bennlakónak is folyamodnak, felvétel előtt kötelező nyilatkozattétel végett közöljük a bennlakó növendékekre vonatkozó szabályzatot. A felvételtől mindenkit legkésőbb augusztus 10-ig értesítünk, a végleges felvétel azonban csak a jövő tanév elején az intézetben megejtett zenei hallásvizsgálat és orvosi vizsgálat után eszközölhető. Mindenki tartozik a tanév elején az első héten a szükséges könyveket és tanítási eszközöket beszerezni. — A növendékeknek, hogy előirt könyveiket, eszközeiket az életbe kilépve, magukkal vihessék, semmiféle iskolai könyvet vagy eszközt eladni nem szabad. Figyelmeztetjük a tanulókat, hogy folyamodványaikat a feltételeknek megfelelőleg és a kijelölt határidőhöz alkalmazkodva küldjék be, különben a feltételre vonatkozó döntésnél nem vehetők figyelembe. Nagyvárad, 1918 március 25. Mellau István, igazgató.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

Moskovits Mór büntetését leszállította a Kuria. Ismeretes, hogy Moskovits Mór gyárost, az Adria gőzhengermalom r. t. igazgatóját, hadiszállítási bűnperének befejezésével 2 évi fegyházra ítélte, mert a kikötőnél rosszabb minőségű lisztet szállított. A királyi Kuria hosszabb tárgyalás után tegnapi hírdette ki az ítéletet e perben, s a vádlott büntetését nyolc havi börtönre szállította le. Grüber Mór másodrendű vádlottat a Kuria is, mint a törvényszék, felmentette.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR. Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY.

Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r. t.

Nyilttér.

Árjegyzék:

Porcellán mozaik, tálca	8.-
Majolika gyümölcs állvány	8.-
Majolika tálca fogóval	8.-
Majolika cukortartó dísz	8.-
Majolika gyümölcs készlet	8.-
Vizes készlet csiszolt üveggel	8.-
Boros	8.-
Likör	8.-
Sörökészlet színes aranyozással	8.-
Boroskészlet színes	8.-
Vizeskészlet színes	8.-
Likörkészlet színes	8.-
Befőttenkészet kristály fehérr	8.-
Gyűrű készlet kristály üveggel	8.-
Majolika fali sótartó színes	5.-
Majolika vizeskanal színes	5.-
Kenyér kosár színes üveggel	5.-
China ezüst cukortartó	5.-
China ezüst gyümölcs állvány	5.-
Majolika virágvasz színes	5.-
Majolika virágfűző	5.-
Majolika dísz figura	5.-
Porcellán főzőlábas	5.-
Porcellán főzőfazék	5.-
Teáskészlet színes aranyozással	40.-
Kávékészlet színes aranyozással	40.-
Fekete készlet színes aranyozással	80.-
Ebédőkészlet felszerelve, sz. aranyozással	120.-
Hidegfelvágtató készlet sz. aranyozással	20.-
Mosdókészlet színes fin. díszítéssel	80.-
Fali tükör színes aranyozott kerettel	25.-
Asztali lámpa teljesen felszerelve	25.-
Függő	25.-
Teás pohár China ezüst foglalattal	2.-
Teás csésze szin. finom aranyozással	2.-
Kávé	2.-
Köpöcsésze	2.-
Főzőlábas barna tüzdőlő tüffel	2.-

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt vizek, Konyhaberendezési cikkek, Képek, Ablaküvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben!!

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg és diszműáru nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

VIGADÓ
mozgó-
színház

MA

Méltóságos szobalány
vigjáték 3 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 3 óra-
kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

URÁNIA
mozgó-
színház

MA

13-as számú páholy
dráma 4 felvonásban.

Az előadások vasárnap d. u. 3 óra-
kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

APOLLÓ
mozgó-
színház

MA

Egy krajcár története
vigjáték 3 felvonásban.

Az előadások vasárnap d. u. 3 óra-
kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

TÖRLESZTÉSES KÖLCSÖNÖKET

legelőnyösebb feltételek mellett nyújt földbirtokra és nagyváradai házakra az

Egyesült Bank és Takarékpénztár r.-t.
Nagyvárad.

ÉRTESÍTÉS!!

Van szerencsém az igen tisztelt megrendelőmet és ismerőseimet értesíteni, hogy 25 hónapi katonai szolgálatomból végleg haza bocsátottak és így műhelyem vezetését átvettem, ahol egy uri, mint egyenruha készítését a legszebb kivitelben készítem jutányos áron. Kérem a nagyközönség és tisztelt megrendelőim szíves pártfogását. Maradok tisztelettel

Bartus Lajos

uridivat- és egyenruha-szabó,
Nagyvárad, Keskeny-utca 17 sz.

Felső kereskedelmi és polgári iskolai

magánvizsgákra előkészít felelősséggel a Donát-féle ker. magántanfolyam.

Minden hónapban kez-
dődik új ker. tanfolyam
hölgyek részére

gyors- és gépirásra, ker. számtanra,
könyvvitelre.

Beöthy Ödön-u. 30. Telefon 1000.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű
fűzőszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon:
11-53 szám.

A Szigligeti-színház mű-
vésznőinek egyedüli fűző
szállítója. — Tisztítóso-
kat és átalakításokat
elvégeztünk. Fűzők mér-
ték után a legrövidebb
idő alatt elkészítetnek.

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 6.

Előnyös összeköttéseink folytán abban
a kellemes helyzetben vagyunk, hogy
anuitásos és kamatozó
jelzálogkölcsonöket

ugy földekre mint városi bérházakra
15-65 évi időtartamra a legelőnyö-
sebb kamattétel mellett

minden árfolyam levo-
nás nélkül

kézpénzben folyósítunk.

Polgári Takarékpénztár
Részvénytársaság
Nagy-Várad.

Eladó ingatlanok:

Bémer-téren „Emke“ 3 emeletes palota,
Rulikovszky-ut 18 sz. 1 emeletes bérház,
Nyomda-u. 4. sz. Vidor-féle ház nagy
parkkal.

Felvilágosítást nyújt a
Magyar Bank r.-t.

Betűszedő tanulóknak fiú és
berakó tanulóknak leány

fizetéssel felvétetik

a Szent László-nyomda
részv.-társaságnál.

Bubla és Társa

Cégtulajdonos: Bubla József
Sztaroveszky-utca 1.

Minden kapható élesztő és csemege
kereskedésben. Szalámi, sajt, sza-
lonna, kitűnő málnaszörp, Törlei-
pezsgő, valódi kitűnő ó-borok.

Saját termésű borok!

Szappanok. Naponta friss izletes
házi kenyér, Felvágott fa házhoz
szállítva. Élelmicikkek. Naponta
friss vaj, remek lipői turó.

TELEFONSZÁM: 11-49.

Beraktározás.

Áruk, butorok, termények stb. hosz-
szabb vagy rövidebb időre való be-
raktározására megfelelő helyiségek,
ezeken kívül boros- és szárapincék,
istállók, kocsiszínek is állanak ren-
delkezésre. A beraktározott árukat
tűz- és betörés ellen biztosítjuk.
Közelebbi felvilágosítással szolgál a

Fekete Sas és Zöldfa R.-T.
beraktározási osztálya.

Iroda Sas-passage 22. sz. lépcső.
TELEFONSZÁM: 14-00.

VAS és rézágak,

afrik és lószőrmatracok,
amerikai és sodrony-
ágybetétek: össze-
hajtós ágyak eredeti
gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r.-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon-szám: 558.